

KORRALDUS

09.11.2022 nr DM-119535-10

Riisipere turbatootmisala (KMIN-077) korrastamistingimuste andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 81 ning tuginedes Maa-ameti 06.10.2022 kirjale nr 7-1/22/10530-3, Riigimetsa Majandamise Keskuse 06.10.2022 kirjale nr 3-1.1/2022/3387, aktsiaseltsi Tootsi Turvas 17.03.2022 esitatud taotlusele, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 anda aktsiaseltsile Tootsi Turvas (registrikood 10021374) kuuluva Riisipere turbatootmisala keskkonnaloa nr KMIN-077 alusel kaevandatud maa korrastamisprojekti koostamiseks järgmised korrastamistingimused:

1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve:

1.1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve määratakse vastavalt maakatastriseaduses sätestatule.

1.1.1.2. Kaevandatud maa korrastada maksimaalses võimalikus ulatuses taastuvaks sooks (luua tingimused taassoostumiseks) ja metsamaaks. Metsamaaks korrastada alad, kus taassoostumiseks tingimuste loomine pole võimalik (nt teenindusteede mullete ääred jms kohad, kuhu on veetud mineraalset materjali ja puudub turvasmulla kiht). Turvasmuldadega aladel eelistada tasandamisi ja reljeefikujundamisi, et luua tingimused taassoostumiseks.

1.1.2. Uute pinnavormide nõlvade ja kaevandatud maa kujundamise nõuded:

1.1.2.1. Korrastatud ala reljeef peab olema võimalikult looduslähedane.

1.1.3. Mulla kasutamise ja käitluse nõuded:

1.1.3.1. Selgitada välja tasandatud mäeeraldise ja selle teenindusmaa kasvukihiga ja/või mullaga katmise vajadus. Kasvukihi ja/või mullaga katmise vajaduse korral fikseerida mäeeraldise teenindusmaa piires korrastamiseks vajaliku kasvukihi ja/või mulla kogus ja lisada kasvukihi ja/või mulla kvaliteedi nõuded.

1.1.4. Veerežiimi kujundamise nõuded:

1.1.4.1. Korrastataval alal kujunev põhjaveetase peab vastama maa kasutamise sihtotstarbele.

1.1.4.2. Metsamaaks korrastamisel peab korrastatud maapind olema vähemalt 0,7 m kõrgemal põhjaveetasemest. Lubatud on metsastada ka periooditi liigniiskeid alasid, kus puudub turbalasund ja millel pole taassoostumiseks soodsaid eeldusi.

1.1.4.3. Taassoostumiseks tingimuste loomisel peab põhjaveetase olema vähemalt korrastatud

maapinnaga samal tasapinnal või sellest kuni 15 cm kõrgemal. Lubatud on tekitada lokaalseid sügavama veesamba piirkondi, et luua taastatavale alale mosaiiksust ja mitmekesisust. Veesamba sügavus ei tohi seejuures ületada 1,5 meetrit ning pindala ei tohiks olla suurem kui 0,5 ha, et vältida pideva lainetuse teket.

1.1.5. Bioloogilise korrastamise nõuded:

1.1.5.1 Korrastamisprojekti anda bioloogilise korrastamise lahendus. Bioloogilise korrastamise plaani ja korrastamisprojekti koostamisel tuleb lahendus töötada välja koostöös RMK looduskaitseosakonnaga.

1.1.5.2. Korrastamisprojekti määrata kasutatavad puuliigid ja vajalik istikute arv.

1.1.5.3. Metsa istutamise seonduvate täpsemate juhiste saamiseks konsulteerida korrastamisprojekti koostamise käigus Riigimetsa Majandamise Keskusega.

1.1.6. Lisatingimused:

1.1.6.1. Korrastamisprojekti koostamisel (ja vajadusel ka tööde läbiviimisel) tuleb konsulteerida vastavaid teadmisi ja kogemusi omava sooteadlasega ja kaasata RMK looduskaitseosakond.

1.1.6.2. Veerežiimi muutmisel veetaseme tõstmiseks tuleb korrastamisprojekt kooskõlastada veetaseme tõstmisest mõjutatud kinnistute omanikega.

1.1.6.3. Parima võimaliku korrastamise lahenduse leidmiseks viia enne korrastamisprojekti koostamist läbi eeluuringud, mille eesmärgiks on selgitada taastatava ala turba hüdrogeoloogilised iseärasused. Tööde planeerimiseks peab arvestama ala topograafiaga ja inimese poolt kujundatud veeoludega. Soo taastamise üheks põhiliseks tingimuseks on veetaseme tõstmine ja veetaseme stabiilsuse tagamine. Veebilansi uuringutega tuleb välja selgitada, kui palju on võimalik veetaset tõsta ja milliseks võib kujuneda veetaseme sesoonne dünaamika.

1.1.6.4. Korrastamisprojekti koostamisel arvestada, et katastriüksuse 51801:001:0040 korrastamiseks on Keskkonnaamet 05.01.2011 otsusega nr HJR 1-15/11/10 kinnitanud OÜ Inseneribüroo STEIGER poolt koostatud Riisipere turbatootmisala korrastamise projekti (Töö nr 09/0435). Projektid peavad tagama ala tervikliku korrastamislahenduse.

1.1.6.5. Kaevandatud maa korrastamisprojekt koostada vastavalt keskkonnaministri 07.04.2017 määruses nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“ esitatud nõuetele.

1.1.6.6. Korrastamisprojekti tuleb esitada hüdroloogilise modelleerimise analüüs, kus esitatakse eeldatavad vee liikumisteed enne ja pärast korrastamistööd ning kujuneva veesamba sügavus ja ülejutatavate alade joonised.

1.1.6.7. Korrastamisprojekti koostamisel juhendada muu hulgas ka RMK poolt välja töötatud näidiskooseisust „Märgalade taastamisprojekti näidiskooseis“.

1.1.6.8. Korrastamisprojekti kirjeldada võimalusi korrastatava ala tulevikus kasutamiseks taastuvenergia tootmiseks.

2. ASJAOLUD

Aktsiaselts Tootsi Turvas (registrikood 10021374, edaspidi ka *ettevõtte*; aadress Papiniidu tn 5-Büroomaja 1, 80010 Pärnu) esitas 17.03.2022 Keskkonnaametile taotluse (registreeritud

KOTKAS-s 17.03.2022 nr DM-119535-1 all) Riisipere turbatootmisala mäeeraldise korrastamistingimuste saamiseks. Ettevõttele kuulub keskkonnaluba nr KMIN-077 kehtivusajaga kuni 11.12.2049, mille alusel kaevandatakse Ellamaa maardla (registrikaardi nr 202) Riisipere turbatootmisala mäeeraldisel hästilagunenud turvast.

Riisipere turbatootmisala mäeeraldis ja selle teenindusmaa asuvad Harju maakonnas Saue vallas Nurme külas kinnistutel Riisipere turbatootmisala (katastritunnus 51801:001:0040), Riisipere turbatootmisala 5 (katastritunnus 51801:001:0069), Riisipere turbatootmisala 1 (katastritunnus 51801:001:0067), Riisipere turbatootmisala 2 (katastritunnus 51801:001:0068) ja Lehetu külas kinnistutel Kloostri metskond 114 (katastritunnus 51801:001:0536), Riisipere turbatootmisala 3 (katastritunnus 51801:002:0140). Mäeeraldise pindala on 232,20 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 516,25 ha.

Riisipere turbatootmisala mäeeraldis koosneb neljast lahustükist ja selle teenindusmaa kolmest lahustükist. Mäeeraldise teenindusmaa põhjapoolne 117,70 ha suurune lahustükk asub kinnistul Riisipere turbatootmisala 5 (katastritunnus 51801:001:0069), keskmine 355,99 ha suurune lahustükk asub kinnistutel Riisipere turbatootmisala (katastritunnus 51801:001:0040), Riisipere turbatootmisala 1 (katastritunnus 51801:001:0067), väiksemas ulatuses ka kinnistutel Kloostri metskond 114 (katastritunnus 51801:001:0536) ja Riisipere turbatootmisala 3 (katastritunnus 51801:002:0140) ning lõunapoolne 42,57 ha suurune lahustükk asub kinnistul Riisipere turbatootmisala 2 (katastritunnus 51801:001:0068). Kõikide katastriüksuste sihtotstarve on 100% turbatööstusmaa, mis on Keskkonnaministeeriumi valitsemise alas ning mille volitatud asutus on Maa-amet, v.a Kloostri metskond 114, mille sihtotstarve on maatulundusmaa ning volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK).

Keskkonnaloale nr KMIN-077 on kaevandatud maa kasutamise otstarbeks märgitud taastuv soo ja metsamaa.

Ettevõtte 17.03.2022 kirjas oli märgitud järgmist: „*Tulenevalt ala suurusest, maapinna reljeefist ning turba jääkkihi paksusest soovime korrastamise käigus viia läbi erinevaid toiminguid lisaks taastuvaks sooks ja metsamaaks eelduste loomisele. Ala korrastamiseks on meil ettepanek luua sinna sõltuvalt lokaalsetest oludest kas madalaveelised veekogud, erinevad märgalad (sh märjad metsad). Märgalasid ja madalaveelisi veekogusid püütakse integreerida juba korrastamise planeerimise faasis taastuvenergeetikaga (tuul, päike, jne). Palume väljastada korrastamistingimused kogu Riisipere turbatootmisala keskkonnaloaga KMIN-077 hõlmatud ala kohta, mis arvestaksid tootmisala eripära ja meie poolt välja pakutud lahendusi.*“

Keskkonnaamet juhtis 08.06.2022 kirjaga nr DM-119535-2 ettevõtte tähelepanu asjaolule, et kaevandatud maa korrastamise planeerimisel tuleb arvestada muu hulgas keskkonnaloale kantud korrastamise suunda (taastuv soo ja metsamaa) ning et veekogude rajamine ei ole ette nähtud. Sama kirjaga palus Keskkonnaamet täpsustada, kui sügavad on planeeritavad „madalaveelised“ veekogud ning selgitas, et veekoguks korrastamisel peab selle sügavus olema valdavalt üle 2 m. Keskkonnaamet märkis, et kui on soov ala osaliselt korrastada veekoguks (eraldiseisvaks soo taastamiseks loodavatest tingimustest), tuleks selleks esmalt saada maaomanike nõusolek ning seejärel muuta keskkonnaluba. Ühtlasi paluti põhjalikumalt selgitada, mida täpsemalt ja

milliseid tegevusi on silmas peetud taastuenergeetika integreerimisel korrastamise faasi ning mis on need tootmisala eripärad ja ettevõtte poolt pakutavad lahendused, mida korrastamistingimuste andmisel arvesse võtta. Samuti paluti ettevõttel teatada, kas Keskkonnaameti 05.01.2011 otsusega nr HJR 1-15/11/10 varasemalt kinnitatud korrastamisprojekti (OÜ Inseneribüroo STEIGER poolt koostatud Riisipere turbatootmisala korrastamise projekti katastriüksuse 51801:001:0040 ulatuses, Töö nr 09/0435) rakendamisest soovitakse loobuda ning antavad korrastamistingimused hõlmaksid sel juhul ka kinnistut katastritunnusega 51801:001:0040.

Aktsiaselts Tootsi Turvas selgitas 15.06.2022 kirjas nr KES 1-11/6-2 (registreeritud KOTKAS-s 16.06.2022 nr DM-119535-3 all), et *„soo taastamiseks on vaja luua madalaveeline veekogu. Täpne veekogu sügavus selgub projekteerimise käigus, kuid see saab olema madalam, kui kaks meetrit. Üleujutatava ala sügavust on võimalik reguleerida kraavide sulgemise kõrgusega. Korrastamistingimuste taotluses on tõesti kirjas, et soovime korrastamise käigus viia läbi erinevaid lisatoiminguid, kuid lõpptulemus on sama, soo taastumine ja kõrgematel aladel metsastamine. Ettevõttel puudub soov ala osaliselt korrastada eraldiseisvaks veekoguks. Soo taastumise eelduseks on ala üleujutamine, seega vahepealsed etapid saavad olema madalaveelised veekogud ning kohati ka märjad metsad.“* Ettevõtte kirjeldas, et *„viimastel aastatel on muutunud järjest olulisemaks ja ka keerulisemaks leida sobivaid alasid nii tuule, kui ka päikeseenergia tootmiseks. Samas ammendunud turbatootmisalad on juba tööstuse poolt mõjutatud, seega oleks mõistlik leida nende korrastamise käigus võimalusi ala kasutuselevõtuks ka taastuenergia tootmiseks. Otseseid tegevusi AS Tootsi Turvas ise ei ole Riisipere turbatootmisalal planeerinud, kuid leiame, et on ettenägelik korrastamistingimuste väljastamise käigus jätta selline võimalus tulevikuks. Olenemata sellest, kes seda siis ellu viima hakkab.“* Ühtlasi kinnitas ettevõtte, et OÜ Inseneribüroo STEIGER poolt koostatud Riisipere turbatootmisala korrastamise projekt katastriüksuse 51801:001:0040 ulatuses jääb jõusse ning soovib ülejäänud ala integreerida juba olemasoleva projektiga.

Eeltoodu alusel antakse korrastamisprojekti koostamiseks korrastamistingimused katastriüksuste Riisipere turbatootmisala 5 (katastritunnus 51801:001:0069), Riisipere turbatootmisala 1 (katastritunnus 51801:001:0067), Kloostri metskond 114 (katastritunnus 51801:001:0536), Riisipere turbatootmisala 3 (katastritunnus 51801:002:0140) ning Riisipere turbatootmisala 2 (katastritunnus 51801:001:0068) ulatuses.

3. KAALUTLUSED KORRASTAMISTINGIMUSTE ESITAMISEL

3.1. Õiguslik alus

Maapõueseaduse (*MaaPS*) § 80 lõike 1 ja § 81 alusel peab kaevandamisloa omaja kaevandatud maa korrastama tehnoloogia seisukohalt otstarbekal ajal. Kaevandatud maa korrastatakse kaevandatud maa korrastamise projekti (*korrastamisprojekt*) alusel. Korrastamisprojekti koostamise korraldab kaevandamisloa omaja Keskkonnaameti esitatud korrastamistingimustest lähtuvalt.

Korraldusega esitab Keskkonnaamet kaevandamisloa omajale korrastamistingimused, lähtudes

keskkonnamõju hindamise soovitustest (juhul kui see on hinnatud), kaevandamisloale kantud korrastamise suunast, maaomaniku ja kohaliku omavalitsuse arvamustest. Juhul kui kaevandatud maa asub riigikaitse ehitise maa-alal või selle piiranguvööndis, arvestatakse ka Kaitseministeeriumi arvamust. Lisaks Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustele tuleb korrastamisprojekti koostamisel lähtuda MaaPS § 81 lõikes 9 sätestatud nõuetest.

Keskkonnaamet küsis MaaPS § 81 lõike 5 alusel 09.09.2022 kirjaga nr DM-119535-4 kohaliku omavalitsuse üksuse (Saue vald) ja maaomanike (Maa-amet, RMK) arvamust Riisipere turbatootmisala korrastamistingimuste väljastamiseks, arvamuse andmise tähtajaga hiljemalt 10.10.2022. Kiri saadeti teadmiseks ka aktsiaseltsile Tootsi Turvas.

Saue vald määratud tähtajaks oma arvamust ei esitanud.

Maa-amet teatas 06.10.2022 kirjaga nr 7-1/22/10530-3 (registreeritud KOTKAS-s 07.10.2022 nr DM-119535-6 all), et on eelnõudega tutvunud ning palub korrastamistingimustesse lisada punkt 1.1.6.5. järgmises sõnastuses: „Kaevandatud maa korrastamisprojekt koostada vastavalt keskkonnaministri 07.04.2017 määruses nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“ (määrus nr 12) esitatud nõuetele“. Keskkonnaamet arvestab Maa-ameti sooviga ning lisab kirjeldatud tingimuse muutmata sõnastuses korrastamistingimuste punkti 1.1.6.5.

RMK tegi 06.10.2022 kirjaga nr 3-1.1/2022/3387 (registreeritud KOTKAS-s 07.10.2022 nr DM-119535-7 all) mitmed ettepanekud korrastamistingimuste andmise otsuse eelnõu täiendamiseks. RMK tõi kirjas välja järgmist:

1) *Korrastatud maa sihtotstarbe määramisel punktis 1.1.1. määrata võimalikult suur osa alast taastatavaks sooks ehk maksimaalsel võimalikul alal luua tingimused taassoostumiseks ning lubada metsastamist vaid aladel, kus pole võimalik taassoostumiseks soodsaid tingimusi luua (nt teenindusteede mullete ääred jms kohad, kuhu on veetud mineraalset materjali ja puudub turvasmulla kiht). Turvasmuldadega aladel eelistada tasandamisi ja reljeefi kujundamisi, et luua taassoostumise tingimusi.*

2) *Punktis 1.1.4.2. on pandud kohustus, et metsamaaks korrastataval alal peab olema maapind kujundatavast veetasemest 0,7 m kõrgemal, mis loob olukorra, kus korrastustööde tellija ja teostaja võivad hakata kunstlikult maapinna kõrgust tõstma. Metsamaaks sobivad ka periooditi liigniisked alad, mistõttu ei pea RMK vajalikuks nõuda, et metsamaaks korrastatav ala peab olema veetasemest 0,7 m kõrgemal. Periooditi niisked alad tuleb metsastada selleks sobilike puuliikidega (KS, MA). Teeme ettepaneku täiendada punkti 1.1.4. lisades sinna:*

- *sooks korrastamisel peab põhjaveetase olema vähemalt korrastatud maapinnaga samal tasapinnal või sellest kuni 15 cm kõrgemal;*
- *sooks korrastamisel on lubatud tekitada lokaalseid sügavama veesamba piirkondi, et luua taastatavale alale mosaiiksust ja mitmekesisust. Veesamba sügavus ei tohi seejuures ületada 1,5 meetrit ning pindala ei tohiks olla suurem kui 0,5 ha, et vältida pideva lainetuse teket;*
- *metsamaaks korrastamisel peab korrastatud maapind olla põhjaveetasemest kõrgemal, et*

soodustada puittaimede kasvama minemist, lubatud on metsastada ka periooditi liigniiskeid alasid, kus puudub turbalasund ja millel pole taassoostumiseks soodsaid eeldusi.

3) Ettepanek täiendada punkti 1.1.5.: Bioloogilise korrastamise plaani ja korrastamisprojekti koostamisel tuleb lahenduses töötada välja koostöös RMK looduskaitseosakonnaga.

4) Ettepanek täiendada punkti 1.1.6.:

- korrastamisprojekti koostamisel kaasata RMK looduskaitseosakonda;*
- korrastamisprojekti tuleb esitada hüdroloogilise modelleerimise analüüs, kus esitatakse eeldatavad vee liikumised enne ja pärast korrastamistööd ning kujuneva veesamba sügavus ja ülejutatavate alade jooniseid;*
- korrastamisprojekti koostamisel juhinduda RMK poolt välja töötatud Näidiskooseisust „Märgalade taastamisprojekti näidiskooseis.“ Näidiskooseisu juhend on lisatud kirjale lisana;*
- analüüsida korrastamisprojekti võimalusi korrastatava ala kasutamist taastuenergeetika (tuuleenergia, päikeseenergia vms) tootmiseks ja võimalusel näha ette vastavad lahendused. Kaasata selleks RMK looduskaitseosakonda ja kinnisvaraosakonna taastuenergia arendamise spetsialisti.*

RMK ettepanek nr 1 on asjakohane ja selle alusel täiendatakse korrastamistingimuste punkti 1.1.1.2. järgmiselt: Kaevandatud maa korrastada maksimaalses võimalikus ulatuses taastuvaks sooks (luua tingimused taassoostumiseks) ja metsamaaks. Metsamaaks korrastada alad, kus taassoostumiseks tingimuste loomine pole võimalik (nt teenindusteede mullete ääred jms kohad, kuhu on veetud mineraalset materjali ja puudub turvasmulla kiht). Turvasmuldadega aladel eelistada tasandamisi ja reljeefikujundamisi, et luua tingimused taassoostumiseks.

RMK ettepanek nr 2 on seotud korrastamisjärgse põhjavee tasemega. Nõue, et metsamaaks korrastamisel peab korrastatud maapind olema vähemalt 0,7 m kõrgemal põhjaveetasemest, tuleneb määruse nr 12 § 15 lõikest 1. Sama § lõike 3 kohaselt võib põhjendatud juhul põhjaveetase tõusta kõrgemale, kui see on kaevandatud maa edaspidiseks sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajalik ning korrastamisprojekti on valikut põhjendatud. RMK on ettepanekus nr 2 põhjendanud põhjaveetaseme kõrgemale tõusmise lubatavust ning seega lisatakse korrastamistingimustesse punkt 1.1.4.3. järgmises sõnastuses: taassoostumiseks tingimuste loomisel peab põhjaveetase olema vähemalt korrastatud maapinnaga samal tasapinnal või sellest kuni 15 cm kõrgemal. Lubatud on tekitada lokaalseid sügavama veesamba piirkondi, et luua taastatavale alale mosaiiksust ja mitmekesisust. Veesamba sügavus ei tohi seejuures ületada 1,5 meetrit ning pindala ei tohiks olla suurem kui 0,5 ha, et vältida pideva lainetuse teket.

Lisaks täiendatakse RMK ettepaneku nr 2 alusel korrastamistingimuste punkti 1.1.4.2 ja sõnastatakse see järgmiselt: Metsamaaks korrastamisel peab korrastatud maapind olema vähemalt 0,7 m kõrgemal põhjaveetasemest. Lubatud on metsastada ka periooditi liigniiskeid alasid, kus puudub turbalasund ja millel pole taassoostumiseks soodsaid eeldusi.

RMK ettepaneku nr 3 alusel täiendatakse korrastamistingimuste punkti 1.1.5.1 ja sõnastatakse see järgmiselt: Korrastamisprojekti anda bioloogilise korrastamise lahendus. Bioloogilise

korrastamise plaani ja korrastamisprojekti koostamisel tuleb lahendus töötada välja koostöös RMK looduskaitseosakonnaga.

RMK ettepaneku nr 4 alusel täiendatakse korrastamistingimuste punkti 1.1.6.1 ja sõnastatakse see järgmiselt: Korrastamisprojekti koostamisel (ja vajadusel ka tööde läbiviimisel) tuleb konsulteerida vastavaid teadmisi ja kogemusi omava sooteadlasega ja kaasata RMK looduskaitseosakond.

Samuti lisatakse RMK ettepaneku nr 4 alusel korrastamistingimustesse järgmised punktid:

1.1.6.6. Korrastamisprojekti tuleb esitada hüdroloogilise modelleerimise analüüs, kus esitatakse eeldatavad vee liikumised enne ja pärast korrastamistööd ning kujuneva veesamba sügavus ja üleujutatavate alade joonised.

1.1.6.7. Korrastamisprojekti koostamisel juhendada muu hulgas ka RMK poolt välja töötatud näidiskooseisust „Märgalade taastamisprojekti näidiskooseis“.

1.1.6.8. Korrastamisprojekti kirjeldada võimalusi korrastatava ala tulevikus kasutamiseks taastuenergia tootmiseks.

RMK ettepanekut (*analüüsida korrastamisprojekti võimalusi korrastatava ala kasutamist taastuenergeetika (tuuleenergia, päikeseenergia vms) tootmiseks ja võimalusel näha ette vastavad lahendused. Kaasata selleks RMK looduskaitseosakonda ja kinnisvaraosakonna taastuenergia arendamise spetsialisti*) ei lisata korrastamistingimustesse soovitud sõnastuses, kuivõrd keskkonnaloale kantud korrastamise suund ei näe ette maa korrastamist taastuenergia tootmiseks sobivaks. Seega ei ole võimalik korrastamistingimustega määrata korrastamiseks tingimusi, mis erinevad keskkonnaloale kantud korrastamise suunast. Kuna keskkonnaluba nr KMIN-077 kehtib veel 30 aastat (ning seda võidakse muuta), on samas asjakohane kirjeldada võimalusi ala tulevikus kasutamiseks pärast maavara ammendamist ja maa korrastamist.

Vastavalt haldusmenetluse seaduse (*HMS*) § 40 lõikele 1 tuleb enne haldusakti andmist menetlusosalisele anda võimalus esitada oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis 20.10.2022 kirjaga nr DM-119535-9 aktsiaseltsi Tootsi Turvas arvamust Riisipere turbatootmisala korrastamistingimuste andmise otsuse eelnõule, arvamuse andmise tähtajaga 04.11.2022. Kiri saadeti teadmiseks ka RMK-le, Maa-ametile ja Saue vallale.

Aktsiaselts Tootsi Turvas määratud tähtjaks oma arvamust ei esitanud.

3.2. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 6 lõike 2 punkti 2 ja § 27 lõike 1 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhinnangu selle kohta, kas kaevandatud maa korrastamisel on oluline keskkonnamõju. KeHJS § 2² sätestab, et keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise

vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (*määrus*). Määruse § 3 punkti 12 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang anda turba mehhaniseeritud kaevandamisega rikutud maa korrastamise korral.

Eelhindangu andmisel on lähtutud KeHJS § 6¹ sätestatud kriteeriumitest.

Lähtudes KeHJS § 11 lõikest 2 jättis Keskkonnaamet 19.10.2022 kirjaga nr DM-119535-8 „Riisipere turbatootmisala (KMIN-077) korrastamistingimuste andmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise” algatamata keskkonnamõju hindamise Riisipere turbatootmisala korrastamistingimuste taotlusele. Keskkonnaamet on seisukohal, et keskkonnamõju hindamine tuleb jätta algatamata, kuna:

- kavandatav tegevuskoht ja selle mõjuala ei asu Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava korrastamisega ei mõjutata kaitsealasid, Natura 2000 võrgustiku alasid ega kaitsealuseid liike;
- eelhindamise tulemusena selgus, et korrastamise käigus taastatakse märgalale ja metsamaale iseloomulik veerežiim;
- eelhindamise tulemusena selgus, et korrastamisega ei ületata eeldatavalt piirmäärasid müra, tolmu ja vibratsiooni osas;
- korrastamisega taastatakse maa-ala kvalitatiivne ilme ning soodsad tingimused märgala ja metsa tekkeks.

VAIDLUSTAMINE

Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Teadmiseks: Maa-amet, Riigimetsa Majandamise Keskus, Saue Vallavalitsus

Marin Varblane
vanemspetsialist
maapõuebüroo